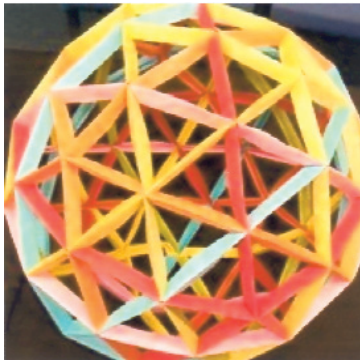
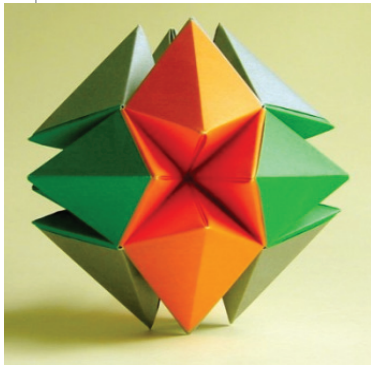

I Το χαρτί και οι τεχνικές του

Σταδιακά δημιουργήθηκαν διάφορες πολύπλοκες τεχνικές διπλώματος, κοψίματος και βαψίματος του χαρτιού που εξαπλώθηκαν σε όλο τον κόσμο.

8. 9. 10. Πολύεδρα.

«Όποιος δεν έπαιξε ποτέ του με χαρταετό, δεν κοίταζε όσο χρειάζεται ψηλά. Όποιος δεν ένιωσε την αντίσταση του μεγάλου σπάγκου, δεν εκατάλαβε τη δύναμη του αέρα.» Με αυτά τα λόγια ο λαογράφος Δημήτρης Λουκάτος δίνει μια άλλη διάσταση στο χαρταετό, το αγαπημένο παιχνίδι και έθιμο της Καθαράς Δευτέρας.

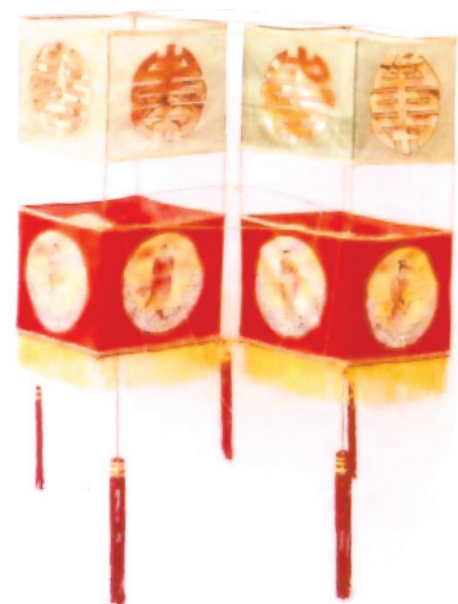
Η ιστορία του χαρταετού ξεκινά από την Κίνα πριν 2.500 χρόνια περίπου. Ο χαρταετός ταξίδεψε σε όλη την Ασία και έφτασε στην Ευρώπη μετά το 10ο μ.Χ. αιώνα. Προτού γίνει παιχνίδι, ο χαρταετός δοκιμάστηκε από διάφορους ερευνητές σε επιστημονικά πειράματα, όπως συνέβη με τον Βενιαμίν Φραγκλίνο, ο οποίος το 1752 διαπίστωσε χρησιμοποιώντας τεχνητό αετό, τον ηλεκτρισμό της ατμόσφαιρας και του κεραυνού και κατασκεύασε το αλεξικέραυνο. Ο χαρταετός κατασκευάζεται από χαρτί, καλάμια και σπάγκο, το σχήμα του μπορεί να είναι επίπεδο, σπειροειδές ή κυβικό, με διακοσμήσεις που πολλές φορές αποτελούν έργα τέχνης.

11. Επίπεδος χαρταετός.

12. Σπειροειδής χαρταετός.

13. Κυβικοί χαρταετοί.

Το χαρτί και οι τεχνικές του

I

2.4. Το χαρτί στα καλλιτεχνικά έργα

Οι καλλιτέχνες του 20ού αιώνα, μέσα από τα διάφορα κινήματα της τέχνης, δημιούργησαν καινούριες μορφές στη ζωγραφική και τη γλυπτική, χρησιμοποιώντας πολλές φορές διάφορα υλικά με νέους τρόπους. Έτσι, βλέπουμε κομμάτια χαρτιών από εφημερίδες, περιοδικά, αφίσες κ.ά. να ενσωματώνονται στο ζωγραφικό έργο (Εικ.14), το χαρτί να κόβεται σε σχήματα και να δημιουργεί τη ζωγραφική επιφάνεια που αποτελείται ολόκληρη από χαρτί (Εικ.15), να κατασκευάζονται με αυτό επιτοίχια (Εικ.16,17,18) ή ολόγλυφα γλυπτά (Εικ.19).

14. Σβίτερς*, «Κοτάζ», 1946.

15. Ματίς*, «Μιγάς χορευτής», 1950.

16. Πικάσο, «Κιθάρα», 1912.

17. Ράουσενμπεργκ,
«Κρεβάτου», 1971.

18. Σηφιανός, «Χωρίς τίτλο», 1991.

I Το χαρτί και οι τεχνικές του

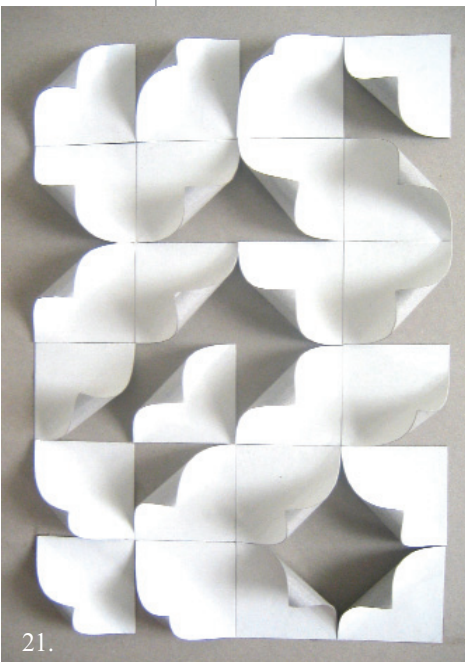

19. Πικάσο, «Τρεις όρθιες γυναίκες», 1961. 20. Τσόι, «Φυσαλίδες», 2003, έργο με την τεχνική pop up*.

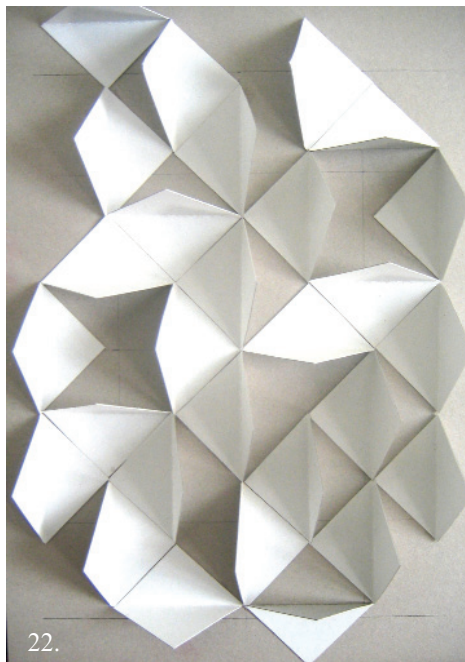
Οι σύγχρονοι καλλιτέχνες πειραματίζονται επάνω σε νέους τρόπους χρησιμοποίησης των καθιερωμένων υλικών και αναζητούν καινούρια υλικά ερευνώντας τις δυνατότητές τους. Τα εικαστικά έργα σήμερα παρουσιάζουν μεγάλη ποικιλία και αντικατοπτρίζουν την πολυδιάστατη πραγματικότητα της ζωής μας.

Να συγκεντρώσετε να μαζέψετε υλικά από διάφορα χάρτινα είδη συσκευασίας και να πειραματιστείτε σε δικά σας έργα.

2.5. Προτάσεις για κατασκευές με χαρτιά και χαρτόνια

21.

22.

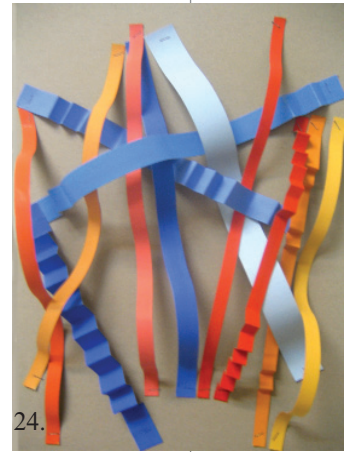
α. Κόβουμε τετράγωνα χαρτόνια 5x5 cm και τα διαμορφώνουμε, διπλώνοντάς τα επάνω στη διαγώνιό τους ή καμπυλώνοντας το μισό τους μέρος διαγώνια με τη βοήθεια ενός μολυβιού. Στη συνέχεια, κολλάμε το ένα μέρος τους επάνω σε χοντρό χαρτόνι (βάση), ενώ το άλλο προεξέχει. Το αποτέλεσμα έχει ενδιαφέρον, αφού οι προεξοχές αυτές δημιουργούν σκιές και χώρο (Εικ.21,22).

Το χαρτί και οι τεχνικές του

I

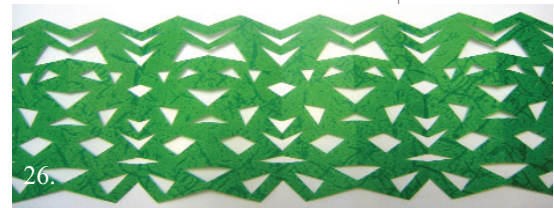
β. Χρωματίζουμε ένα χαρτόνι με διάφορες κόκκινες αποχρώσεις και ένα με μπλε αποχρώσεις. Κόβουμε το χαρτόνι σε λωρίδες και σε μικρές ψηφίδες. Σε κάποιες λωρίδες δημιουργούμε πτυχωσείς, σε άλλες καμπυλώσεις και κάποιες άλλες τις τυλίγουμε σε ροδέλες. Στη συνέχεια χρησιμοποιούμε διάφορα από αυτά τα επεξεργασμένα χαρτονάκια συνθέτοντας και κολλώντας τα επάνω στη βάση μας (Εικ.23,24).

25.

γ. Διπλώνουμε ένα τετράγωνο χαρτί στη μέση, ξανά στη μέση ώστε να γίνει πάλι τετράγωνο και ακόμα μια φορά επάνω στη διαγώνιο, κόβουμε σχήματα σε διάφορα σημεία και μετά το ξεδιπλώνουμε, οπότε εμφανίζεται το σχέδιο με τα κενά (Εικ.25).

Διαφορετικό αποτέλεσμα θα έχουμε, όταν διπλώσουμε ένα στενόμακρο χαρτί μόνο προς τη μια του κατεύθυνση, σαν φουσαρμόνικα, οπότε το σχέδιο που δημιουργείται από τα κοψίματα, επαναλαμβάνεται σε σειρά (Εικ.26).

26.

δ. Χαράσσουμε με κοπίδι παράλληλες γραμμές επάνω σε χαρτόνι, που το έχουμε προηγουμένως ζωγραφίσει (από τη μια ή και από τις δυο πλευρές του), αφήνοντας όμως άκοπες τις άκρες του. Με αυτό το υλικό μπορούμε να δημιουργήσουμε διάφορες συνθέσεις τοποθετώντας το επάνω σε μια βάση και στηρίζοντάς το με κόλλα και συρραπτικό. Συμπληρώνουμε τις συνθέσεις μας με λωρίδες περνώντας τις μέσα ή επάνω από τις άλλες λωρίδες δημιουργώντας με αυτό τον τρόπο επιτοίχια γλυπτά (Εικ.27-29).

27.

28.

29. Έργα μαθητών.

I Το χαρτί και οι τεχνικές του

2.6. Το παπιέ μασέ

Το παπιέ μασέ είναι η τεχνική δημιουργίας έργων πλαστικής, με φύλλα χαρτιού που κολλούνται το ένα επάνω στο άλλο επενδύοντας έναν αρχικό σκελετό.

30. Ντε Σαν Φαλ*, «Μαύρη Νανά», 1969.

α. Φτιάχνουμε ένα σκελετό από σύρμα, σταθεροποιώντας τον με χαρτοταινία.

β. Καλύπτουμε σιγά-σιγά το σκελετό με λωρίδες χαρτιού κολλώντας τις με αλευρόκολλα.

γ. Όταν το γλυπτό ολοκληρωθεί, δηλαδή όταν δημιουργηθούν οι όγκοι του σύμφωνα με το σχέδιό μας, το ζωγραφίζουμε (Εικ.30).

Άλλος τρόπος κατασκευής είναι να κολλήσουμε τις λωρίδες του χαρτιού επάνω σε ένα φουσκωμένο μπαλόνι που του δίνουμε τη μορφή που θέλουμε. Στα πρώτα κολλήματα του χαρτιού χρειάζεται προσοχή για να μη σπάσει το μπαλόνι (Εικ.31).

31. Πιγκουίνι από παπιέ μασέ.